परिशिष्ट ६

सानो समूह कसरी व्यवस्थित गर्ने?

समूहको अगुवाहरूको निर्देशिका पुस्तकमा भएका गाढा अक्षरका (Bold Type) निर्दशनहरूले विद्यार्थीहरूलाई ती कुराहरूमा प्रोत्साहित (उत्तेजित) भई सहभागी हुनको निम्ति समूहको अगुवालाई सहायता गर्दछ।

१. आराधनालाई व्यवस्थित गर्नु

क. समूहका सदस्यहरूलाई बाइबल खण्ड पढ्न लगाउनुहोस्। समूहको अगुवाले परमेश्वरको एउटा विशेषता पढेर समूहको साथमा त्यसलाई मनन गर्छ।

ख. परमेश्वरलाई आराधना गर्दै एक वा दुई वाक्यहरूमा पालैपालो उहाँप्रति प्रतिक्रिया जनाउनुहोस्। दुई वा तीन जनाको समूहमा विभाजन हुनुहोस् र मधुर आवाजमा परमेश्वरको आराधना गर्नुहोस्।

२. सिकेको कुरा बाँड्ने समयलाई व्यवस्तित गर्नुहोस्

क. गृहकार्यको लागि बाइबल खण्डहरू तोकिएका हुन्छन्, जसद्वारा समूहका हरेक सदस्यले नियमितरूपमा परमेश्वरसँग व्यक्तिगत समय (शान्त समय) बिताउनेछन्।

ख. हरेक भेलामा समूहका सदस्यहरूले गत हप्ताभरि परमेश्वरसँग व्यक्तिगत समय बिताउँदा सिकेका कुराहरूमध्ये एउटा कुरा पालैपालो बाँड्नेछन्। प्रत्येक व्यक्तिलाई करिब दुई मिनेट जति बोल्न दिनुहोस्। बोल्ने क्रममा आफूले लेखेका टिप्पणीहरूको प्रयोग गर्न विद्यार्थीहरूलाई उत्साह दिनुहोस्।

ग. बोलिरहेको व्यक्तिको कुरा सुन्न, उसलाई गम्भीररूपमा लिन र स्वीकार गर्न विद्यार्थीहरूलाई सहायता गर्नुहोस्। उक्त व्यक्तिले बाँडेको कुराप्रति प्रतिक्रिया दिनुहुँदैन र उसले बताएका कुराहरूको बारेमा कुराकानी पनि गर्नु हुँदैन भनी विद्यार्थीहरूलाई याद दिलाउनुहोस् किनभने त्यसो गरिएमा उक्त व्यक्तिको आत्माविश्वासमा धोका हुनेछ र मनमा चोट लाग्न सक्नेछ।

घ. समूहको अगुवाले तालिमको कार्यक्रममा आफूले सिकेको कुरा बाँड्नको निम्ति निम्नलिखित कुराहरू पनि समावेश गर्न सक्छ; जस्तै:

- जीवनमा भोगेको कठिन परिस्थित अथवा कुनै सकारात्मक अनुभव बाँड्नु
- गवाही बाँड्नु
- आफ्नो अथवा अरूले अनुरोध गरेका प्रार्थनाहरूको उत्तरहरू बाँड्नु
- आत्मिक वृद्धि अथवा चरित्र विकाससम्बन्धी प्रगति बाँड्नु

३. शिक्षालाई व्यवस्थित गर्नु

क. आफ्नो शिक्षालाई राम्रो किसिमले तयारी गर्नुहोस्। प्रत्येक शिक्षाको निम्ति कति समय चाहिन्छ अथवा तपाईंले त्यसमा कति समय प्रयोग गर्न चाहनु हुन्छ भनी निर्णय गर्नुहोस्।

ख. समूहको अगुवा भई विद्यार्थीहरूलाई सिकाउनुहुँदा, तपाईंको व्यवस्थापन शैली शिक्षकको जस्तो हुनु पर्छ। असल समूहको अगुवाले सत्यतालाई स्पष्टसँग, दृढ विश्वाससँग र अधिकारसाथ सिकाउँछ। 'सत्यता' भनेको फरक-फरक मानिसहरूका फरक-फरक व्यक्तिगत अवधारणाहरूभन्दा ठूलो कुरा हो। तपाईंको शिक्षा निश्चितरूपमा बाइबलको सही सिद्धान्तको बुझाइ र व्याख्यामा आधारित भएको हुनु पर्छ। समूहको अगुवाले उक्त शिक्षाको छलफल गर्ने भागलाई पनि सञ्चालन गर्छ। त्यसैगरी उसले विद्यार्थीहरूलाई सत्यताहरू पत्ता लगाउन, विचार गर्न, निष्कर्षहरू निकाल्न र तिनीहरूले कसरी जीवनमा प्रयोग गर्ने भनेर पनि सिकाउँछ। विद्यार्थीहरूलाई बाइबलीय सत्यताहरूबारे आफ्ना व्यक्तिगत दृढ विश्वासहरू विकास गर्न लगाउने र ती सत्यताहरूलाई जीवनमा लागू गर्नको निम्ति व्यक्तिगतरूपमा समर्पित गराउनु समूहको अगुवाको लक्ष्य हो।

ग. मानवीय सोच-विचार, व्यवहार अनि इसाई जीवनको सिद्धान्तको पूर्ण आधिकारिक औजारको निम्ति बाइबललाई मात्र प्रयोग गर्नुहोस्।

घ. तपाईंले आफ्नो शिक्षामा प्रयोग गर्ने बाइबल खण्ड विद्यार्थीहरूलाई पढ्न लगाउनुहोस् (**पढ्नुहोस्**)।

ङ. बाइबल खण्डमा भएका सत्यताहरू विद्यार्थीहरू आफैले पत्ता लगाउन तिनीहरूलाई सहायता गर्नुहोस् (**पत्ता लगाउनुहोस्**)। बाइबलको बुझाइ र व्याख्याको सही सिद्धान्तहरूलाई प्रयोगमा ल्याउनुहोस्।

च. छलफलमा विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराउनुहोस्। विभिन्न बुँदाहरूमा छलफल गर्न र विद्यार्थीहरूले बनाएका प्रश्नहरू सोध्न उनीहरूलाई मौका दिनुहोस् (**छलफल गर्नुहोस्**)।

छ. छलफल र प्रश्नहरूको उत्तरहरूलाई निकै राम्रोसँग तयारी गर्नुहोस्। टिप्पणीको भागमा प्रत्येक प्रश्नको मुनि शिक्षाको छोटो व्याख्या र उत्तरहरूको सारंशलाई दिइएको छ (**टिप्पणी**)।

ज. बाइबल र एक-अर्काबाट सिकेका हरेक कुरा आफ्नो नोटबुकमा लेख्नको निम्ति विद्यार्थीहरूलाई उत्साह दिनुहोस्।

झ. शिक्षा र तालिमलाई सकेसम्म व्यवहारिक बनाउनुहोस्। शिक्षालाई सानो समूहको भेलामा र घरमा अभ्यास गर्नुहोस्।

ञ. अर्को भेलामा आउनुभन्दा पहिले नै विद्यार्थीहरूले आफ्नो घरमा सबै तयारीहरू पूरा गर्न लगाउनुहोस्।

४. बाइबल पद कण्ठको भागलाई व्यवस्थित गर्नु

क. बाइबल पदहरू कण्ठ गर्नको निम्ति बाइबलबाट असल कारणहरू प्रस्तुत गर्दै विद्यार्थीहरूलाई त्यसको निम्ति निरन्तर प्रोत्साहन दिनुहोस्।

ख. हरेक नयाँ बाइबल पदको अर्थको बारेमा सबैजना मिलेर त्यसबारे मनन गर्नुहोस्।

ग. हरेक समय नयाँ विद्यार्थीलाई बाइबल पद कण्ठ गर्ने भाग अगुवाइ गर्न दिनुहोस्। निर्देशिका पुस्तक २ देखि १२ सम्म हरेक नया श्रृङ्खलाको पहिलो बाइबल पद समूहमा सबै जनालाई कण्ठ गर्न लगाउनुहोस्। अरू बाइबल पदहरूचाहिँ उनीहरूलाई घरमा कण्ठ गर्न लगाउनुहोस्।

घ. हरेक समूहको भेलामा दुई-दुई जनालाई सँगै राखेर भर्खरै कण्ठ गरेको बाइबल पद एकले अर्कालाई पालैपालो जाँच गर्न लगाउनुहोस्।

ङ. त्यसैगरी एकपटक दुई-दई जनामा विभाजन गर्न लगाएर पहिले कण्ठ गरिसकिएका पाँच वटा बाइइबल पदहरू एक-अर्कामा जाँच गर्न लगाउनुहोस्।

५. बाइबल अध्ययनहरूलाई व्यवस्थित गर्नु

क. बाइबल अध्ययनलाई राम्रोसँग तयारी गर्नुहोस्।

ख. तपाईं समूहको अगुवा भई बाइबल अध्ययनलाई सञ्चालन गर्नु हुँदा, तपाईंको व्यवस्थापन शैली विद्यार्थीहरूका निम्ति बाटो देखाउने मार्गदर्शकजस्तो हुनु पर्छ। त्यतिबेला समूहको अगुवा शिक्षक हुनु हुँदैन। असल मार्गदर्शकले विद्यार्थीहरूलाई बाइबल सत्यता पत्ता लगाउन, त्यसबारे सोच्न, निष्कर्षहरू निकाल्न र ती कुराहरूलाई उनीहरूका जीवनमा लागू गर्न सिकाउँछ। उसले पत्ता लगाएका कुराहरू बाँड्न, प्रश्नहरू छलफल गर्न र सम्भावित प्रयोगहरूलाई लागू गर्नको निम्ति विचार गर्न विद्यार्थीहरूलाई डोऱ्याउँछ। हरेक बाइबल अध्ययनमा समूहलाई डोऱ्याउनुको लक्ष्य सत्यता पत्ता लगाउनु (प्रेरित १७:११), सत्यतालाई बुझ्नु (२ तिमोथी २:१५), सत्यतालाई लागू गर्नु (मत्ती ७:२४-२७) र उक्त सत्यता अरूहरूलाई सिकाउनु (मत्ती २८:१९-२०) हो। 'सत्यता' भनेको मानिसहरूको विचारधारा अथवा व्याख्याहरूभन्दा ठूलो कुरा हो। सत्यता भनेको परमेश्वरले बाइबलद्वारा हामीलाई भन्न र गराउन चाहनुभएका कुराहरू हुन्। त्यसकारण, बाइबललाई सही तरिका (नियम) अनुसार व्याख्या गरिनु पर्छ। समूहलाई सही बाटोमा हिँडाउनु उक्त समूहको अगुवाको जिम्मेवारी हो। तसर्थ, ऊ पवित्र आत्माको अगुवाइप्रति संवेदनशील हुनु पर्छ।

ग. समूहका हरेक विद्यार्थीलाई कार्यक्रममा सहभागी गराउनुहोस्। समूहमा विद्यार्थीहरूलाई पालैपालो ठूलो सोरमा बाइबल पढ्न लगाउनुहोस्। उनीहरूलाई आफ्नो सत्यताहरू पत्ता लगाउन, उक्त सत्यताहरूलाई सही किसिमले व्याख्या गर्न, त्यसलाई व्यक्तिगत जीवनमा लागू गर्न र पत्ता ती लगाइएका कुराहरू, व्याख्याहरू र प्रयोगहरूलाई

सानो समूहमा खुला भई बाँड्न उत्साह दिनुहोस्। तिनीहरूका विचारहरू र भावनाहरू पनि खुलारूपमा बाँड्न उत्साह दिनुहोस्। सत्यताहरूबारे छलफल गर्न र आफ्नो मनमा भएका प्रश्नहरू सोध्न पनि उनीहरूलाई उत्साह दिनुहोस्।

घ. विद्यार्थीहरूलाई तिनीहरूका बाइबल अध्ययन तयारीको टिप्पणीहरू बनाउन प्रोत्साहन दिनुहोस्। त्यसैगरी सानो समूहमा रही तिनीहरूले बाइबल अध्ययन गर्दाखेरि एक-अर्काबाट सिकेका कुराहरू लेख्न पनि उनीहरूलाई प्रोत्साहन दिनुहोस्।

६. प्रार्थनाको समयलाई व्यवस्थित गर्नु

क. हरेक भेलामा गोलो भई बसेका विद्यार्थीहरूलाई पालैपालो एक वा दुई वाक्यमा प्रार्थना गर्न लगाउनुहोस्।

ख. कहिलेकाहिँ दुई-तीन जनाको सानो समूहहरूमा विभाजन भई प्रार्थना गर्न लगाउनुहोस्।

ग. विद्यार्थीहरूलाई कि परमेश्वरको वचनप्रति प्रतिक्रिया जनाउने प्रार्थना (शिक्षा, बाँड्ने कुरा अथवा बाइबल अध्ययनप्रति प्रतिक्रिया जनाउँदै) र अन्तरबिन्ती प्रार्थना (एकले अर्को निम्ति र अरूहरूका निम्ति) गर्न लगाउनुहोस् अथवा धर्मशास्त्रको प्रार्थना (प्रार्थना गर्दा बाइबलको प्रयोग) गर्न लगाउनुहोस्।

घ. अरू मानिसहरूले प्रार्थना गरिदिनको लागि गरेका अनुरोधहरूलाई नोटबुकमा लेख्न र त्यसको निम्ति प्रार्थना गर्न विद्यार्थीहरूलाई सिकाउनुहोस्।

७. समूहको अगुवाको व्यवस्थापन शैली

क. अगुवाइ अथवा व्यवस्था गर्नु भनेको सेवा गर्नु हो तर मानिसहरूमाथि प्रभुत्व जमाउनु होइन (मत्ती २०:२५-२८)।

ख. अगुवाइ अथवा व्यवस्था गर्नु भनेको उदाहरण हुनु हो (१ पत्रुस ५:३); विशेषगरी तलका क्षेत्रहरूमा:

- परमेश्वर, अरू मानिसहरू र आफैसँग तपाईंको सम्बन्धमा (१ तिमोथी ४:१२)
- तपाईंको आफ्नै प्रगति, व्यवहार र सही सिद्धान्तमा (१ तिमोथी ४:१५-१६)
- तपाईंको सही शिक्षामा (१ कोरिन्थी ४:६; २ तिमोथी १:१३-१४; तीतस २:७-८)
- तपाईंले बाइबललाई सही कसिमले प्रयोग गर्ने कुरामा (२ तिमोथी २:१५)
- अरूलाई सिकाउने कुरालाई तपाईं आफैले अभ्यास गर्ने कुरामा (मत्ती २३:३; एज्रा ७:१०)
- झगडा गर्नुको सट्टामा भद्र व्यवहार गर्ने कुरामा (२ तिमोथी २:२३-२६)

ग. अगुवाइ अथवा व्यवस्था गर्नु भनेको ठूलो सभाहरू अथवा घरभित्र हुने सानो समूहहरूमा सिकाउनु हो (प्रेरित ५:४२)। यो मानिसहरूलाई आत्मिकरूपमा वृद्धि हुँदैजान सहायता गर्ने कुराहरू र बाइबलमा परमेश्वरले प्रकट गर्नुभएको सम्पूर्ण परमेश्वरको इच्छालाई सिकाउनु हो (प्रेरित २०:२०,२७)।

घ. अगुवाइ अथवा व्यवस्था गर्नु भनेको विद्यार्थीहरूलाई प्रेरणा दिनु, व्याख्या गर्नु, चुनौति दिनु, सहायता गर्नु, चेताउनी दिनु, र साथै तिनीहरूलाई हप्काउनु, सच्याउनु र तालिम पनि दिनु हो २ तिमोथी ३:१६-१७)। ती सबै कुराहरूभन्दा ठूलोचिह्न विद्यार्थीहरूलाई प्रेम गर्नु हो। उत्साह दिने व्यक्ति बन्नुहोस् (हिब्रू ३:१२-१३; १०:२४-२५)।

ङ. अगुवाइ र व्यवस्था गर्नु भनेको असल किसिमले सुन्ने व्यक्ति बन्नु हो (हितोपदेश १८:१३)। आफ्नो विद्यार्थीहरूलाई गम्भीररूपमा लिनुहोस्। तिनीहरू जस्ता छन्, त्यस्तै अवस्थामा स्वीकार गर्नुहोस् (रोमी १५:७)। तपाईंका विद्यार्थीहरूलाई भुल-गल्तीहरू गर्न दिनुहोस्।

च. अगुवाइ र व्यवस्था गर्नु भनेको आफ्ना विद्यार्थीहरूको लागि प्रार्थना गर्नु हो। आफ्ना विद्यार्थीहरूको बलिया पक्ष, कमजोर पक्ष र खाँचोहरू जान्नुहोस्। तिनीहरूमा परमेश्वरले कस्तो काम गर्दैहुनुहुन्छ अनि तिनीहरूलाई वृद्धि गराउन तपाईंले कसरी सहायता गर्न सक्नु हुन्छ, सो पत्ता लगाउनुहोस्।